

opgaver i fredstid i forhold til de klassiske opgaver i nærområdet, idet de grundlæggende forudsætninger for om nødvendigt at korrigere militært under krise eller krig fortsat er opretholdt. Sideløbende med de sikkerhedspolitisk begrundede justeringer af forsvaret er der også kommet en række civilprægede opgaver til, f.eks. på miljø- og istjenesteområdet.

Det var kort om, hvad der allerede er sket. Det mest interessante er selvfølgelig, hvad der skal ske fremover, og jeg vil gerne endnu en gang understrege, at Forsvarskommissionen i øjeblikket er i gang med at overveje dette spørgsmål. Derfor vil jeg i dag alene kunne komme med nogle helt overordnede synspunkter og betragtninger, som jeg mener bør indgå i overvejelserne i relation til dansk forsvar fremover.

For det første mener jeg ikke, at der kan stilles spørgsmål ved betydningen af dansk forsvars internationale engagement. Dansk forsvar har igennem snart 50 år været fast forankret i det integrerede samarbejde i NATO, og sammen med 15 andre medlemslande har vi været en del af et omfattende internationalt samarbejde til opretholdelse af fred og frihed på det europæiske kontinent. Alliancen har gennemløbet store gennemgribende forandringer igennem de sidste snart 10 år. Det har været en konstruktiv udvikling, som vi har støttet fra dansk side.

En meget central del af Danmarks internationale opgaver er deltagelsen i fredsbevarende og fredsstøttende operationer. Det gælder ikke bare deltagelsen i operationer i NATO-regi, men også international indsats under FN og OSCE.

Vi vil alle kunne tilslutte os ønsket om en fredelig udvikling i verden fremover, og den udvikling må vi også være parat til at bidrage til – ikke kun gennem den politiske og økonomiske indsats, men også med militære bidrag, hvis det viser sig nødvendigt.

En anden del af forsvarets internationale engagement er deltagelsen i integrationen af de central- og østeuropæiske lande. Efter den kolde krig har det været en vigtig rolle for forsvaret at få inddraget de nye demokratier i vestlige samarbejdsstrukturer. Denne integrationsskabende rolle er uhyre vigtig, ikke bare fordi den form for samarbejde er stærkt efterspurgt af østlandene, men måske især fordi netop samarbejdet mellem militære styrker på tværs af tidlige skel i sig selv medvirker til at bekæmpe

risikoen for renationalisering af europæisk sikkerhed. For forsvaret betyder det nye udfordringer, som består i at bidrage til demokratisk funderede og kontrollerede forsvar i de central- og østeuropæiske lande.

Også Polens kommende optagelse i NATO og integrationen af de baltiske lande i vestlige forsvarsstrukturer er en vigtig opgave, som dansk forsvar kan bidrage til. Og tilsvarende indebærer samarbejdet med Rusland vigtige opgaver for forsvaret.

Efter min opfattelse er der ikke grund til at forvente, at de internationale opgaver, som jeg har beskrevet dem, vil være væsentlig formindskede fremover. Måske snarere tværtimod. Og det internationale engagement må derfor fortsat forventes at stille store krav til dansk forsvar. I den forbindelse må man ikke glemme, at en aktiv og troværdig international indsats bygger på og forudsætter eksistensen af et effektivt og dueligt forsvar, hvis enheder kan kæmpe. Dertil kommer de nye opgaver, som forsvaret har påtaget sig inden for de senere år, og som ikke umiddelbart er afledt af den sikkerhedspolitiske udvikling. Jeg tænker her på de civilprægede opgaver på miljøområdet og opgaver i forbindelse med istjenesten.

Lad mig afslutningsvis sige, at tilpasningen af forsvaret vil fortsætte, så vi i endnu højere grad opprioriterer det internationale engagement frem for de klassiske territoriale forsvarsopgaver. Men hvordan det konkret skal udmøntes, må afvente Forsvarskommissionens beretning og de efterfølgende politiske forhandlinger.

Forhandling

Villy Søvnald (SF):

Jeg skal sige tak til ministeren for besvarelsen. Sådan som jeg noterede det, synes jeg, at hovedvægten i ministerens tale lå på det bagudrettede – det, der var sket – og det er selvfølgelig også forståeligt, for det rækker jo frem til, hvad der skal ske.

Men når jeg til gengæld lyttede efter ministerens bud på besvarelsen af forespørgslen, som spørger efter, hvad der skal ske, og hvor besparelserne skal findes, så synes jeg, at ministerens tale var meget tynd, og at der var meget lidt konkret indhold, som gik på, at vi skulle fortsætte med de nuværende strukturer og de internationale opgaver. Så var der til sidst en